

Människan – jordklotets gökunge

I naturprogram på TV och vid marknadsföringen av företags varumärken förekommer inte sällan däggdjur eller andra stora djur. Bilder på falkar på ölburkar, skor döpta efter kattjuret puma och konsumentprodukter såsom tigerbalsam ger oss en ofta felaktig bild av att dessa djur är allmänt förekommande. Verkligheten är emellertid annorlunda och för de flesta större djur går det snabbt utför. Det började för knappt 4000 år sedan med att människan utrotade världens då största landlevande däggdjur, mammuten, som fram till dess varit talrikt förekommande i Europa och norra Asien. På ön Mauritius i Indiska Oceanen levde dronten, en fågel som saknade flygförmåga och saknade naturlig rädsla för människor eftersom de saknade naturliga fiender. Sedan ön upptäckts av portugisiska sjöfarare i slutet av 1400-talet tog det mindre än 200 år för sjömän och kolonistörer att systematiskt utrota dronten. Samma sak håller på att hända med många nutida däggdjur. I början av 1900-talet fanns det runt 100 000 tigrar. Idag återstår endast 3 200 vilda tigrar och 3 av de 8 underarterna är redan utrotade p.g.a. tjuvskytte och avverkning av de skogar de levte i. För 100 år sedan fanns spetsnoshörningen i hela Afrika söder om Sahara, men tjuvjakt har lett till att det idag återstår omkring 5 000 exemplar. Dess asiatiska släktingar är ännu mera illa ute. På ön Java återstår endast 50 exemplar och i Vietnam är de helt utrotade. I Sverige är vi inte ett dugg bättre. Exempelvis har riksdagen bestämt att det skall finnas 210 vargar i Sverige. Vad ger oss människor rätt att bestämma över de vilda djuren, vem som skall få leva och vem skall dö. Människan är verkligen en gökunge som enbart ser till sitt eget bästa och helt saknar empati emot sina fyrbenta, simmande och vingförsedda kollegor på jordklotet.

Håkan Nihlman

Ordförande i Håbo Naturskyddsförening